

شناسایی و تعیین میزان مشارکت مؤلفه‌ها، معیارها، زیرمعیارها و شاخص‌های تاب‌آوری در سیستم مدیریت کلان‌شهر تاب آور

وحید نوروزی

دانشجوی دکترای مدیریت محیط زیست، دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، واحد علوم و تحقیقات،
دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

مجید عباسپور^۱

استاد دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه صنعتی شریف، تهران، ایران

آیدا احمدی

استادیار دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۹/۲۵ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۱۲/۲۰

چکیده

شهرها به عنوان پیچیده‌ترین ساخته دست بشر همواره با مخاطرات زیادی مواجه بوده‌اند. امروزه رشد و توسعه شهرنشینی موجب پدید آمدن تسهیلات فراوانی شده که همراه خود عوامل بحران‌زا را افزایش داده است. با توجه به موقعیت استراتژیک کلان‌شهر تهران و بروز روزافزون پدیده‌هایی مانند وضعیت بحرانی آلودگی هوا، زلزله، تغییرات اقلیم و... توجه به مسئله تاب‌آوری می‌تواند نقاط ضعف و بحرانی را شناسایی، برنامه‌ها و اقداماتی جهت افزایش تاب‌آوری شهر را ارائه نماید. در این مطالعه پس از شناسایی ساختارهای شهری موجود در تهران و بررسی آن، مؤلفه‌های مؤثر در وضعیت تاب‌آوری شهری، معیارها، زیرمعیارها و شاخص‌های هر یک از آن‌ها از طریق روش خرد جمعی خبرگان استخراج و اهمیت و ارجحیت مؤلفه‌ها و زیر مؤلفه‌های شناسایی شده از طریق تحلیل کمی آن‌ها در تاب‌آوری، مبتنی بر اصول و مفاهیم سامانه‌های تصمیم‌گیری چند معیاره^۲ (MCDM) و تکنیک تحلیل سلسله مراتبی فازی^۳ (FAHP) از طریق تجزیه و تحلیل و وزن دهی مشخص گردید.

واژگان کلیدی: تکنیک تحلیل سلسله مراتبی فازی FAHP، تکنیک‌های سیستم پشتیبان تصمیم‌گیری MCDSS، مدیریت جامع کلان‌شهر تاب آور.

۱- (نویسنده مسئول) abbpor@sharif.edu

² Multiple-criteria decision-making

³ Fuzzy Analytical Hierarchy Process

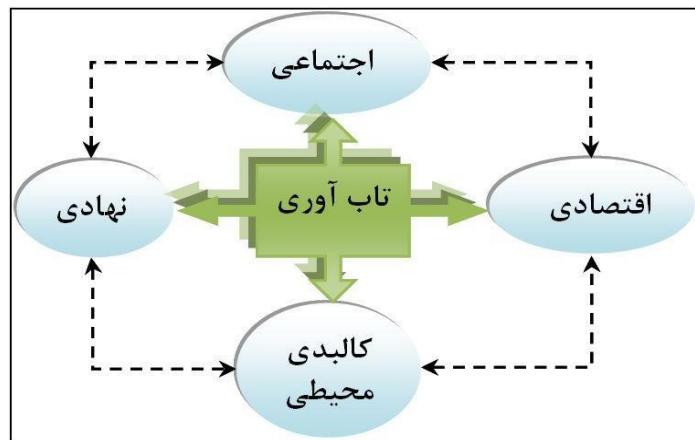
مقدمه

جهان امروز، جهانی است با بحران‌های گوناگون که نتیجه اعمال رابطه نادرست بشر با محیط پیرامونش می‌باشد (Masnavi, 2013). در شهرها پدیده بحران از اهمیت بسزایی برخوردار است؛ زیرا این مناطق دارای تراکم بالایی از انسان‌ها و سازه‌های گوناگون بوده و همچنین دارای صنایع مهم و ویژه‌ای برای کشور می‌باشند، به طوری که بحران در آن‌ها می‌تواند به فاجعه‌ای عظیم تبدیل شود (Pourezzat et al, 2010). در سال‌های گذشته برای کاهش آسیب‌پذیری جوامع در برابر بحران‌ها، مدیریت بحران وارد عرصه برنامه‌ریزی شهری شد که تمرکزش به کاهش آسیب‌پذیری جوامع در برابر بحران‌هایی است که شناسایی و پیش‌بینی شده‌اند؛ اما با مشاهده بحران‌های غیرقابل پیش‌بینی، مبحث تاب‌آوری جوامع به کمک مدیریت بحران آمد (Kontokosta and Malik, 2018). از آنجایی که تاب‌آوری به ظرفیت تحمل جوامع در مقابل کلیه بحران‌ها (پیش‌بینی و بالعکس) اشاره دارد لذا هنگامی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌شود که بدانیم گاهی یک بحران آثاری دارد که روند فعالیت آن‌ها بسیار کند و غیرملموس بوده و وقتی جامعه متوجه آن اثر می‌شود که فرصتی برای بهبود وضعیت وجود ندارد و خود آثار به یک بحران دیگر تبدیل شده است (Cuterr and Finch, 2008).) بیش از نیمی از جمعیت جهان در حال حاضر در مناطق شهری زندگی می‌کنند شهرها قوه محرکه رشد ملی هستند و در نظام و ظرفیت‌های حکومتی خود پویا هستند این امر باعث شده است این‌تر نمودن شهرها به یک چالش دراز مدت اما دست یافتنی تبدیل شود (Dadashpou & Adeli, 2015). واژه resilience یا تاب‌آوری در اوایل قرن ۱۷، از واژه‌ای لاتین به معنای دارای قوه ارجاعی یا به حال خود برگشتن به زبان انگلیسی راه یافت. اولین بار کوفرهالین این مفهوم را به اکولوژی و محیط‌زیست معرفی نمود (Ahren, 2011). در طول قرون گذشته تغییرات زیست‌محیطی حاصل از شهرنشینی به گونه‌ای معنی‌دار بروز کرده و انتظار می‌رود تا دهه‌های آتی به طور فزاینده‌ای ادامه داشته باشد. شهرنشینی موجب انفصال، جدایی و تخریب زیستگاه‌های طبیعی، همگنی (هموزنیتی) ترکیب گونه‌ای، دگرگونی سیستم‌های هیدرولوژیکی، تغییر جریان انرژی و چرخه مواد در سال‌های اخیر شده است (سلمانی و همکاران، ۱۳۹۵). تقویت اعتماد و مشروعيت ساختارهای سیاسی و دولت محلی، فرصت‌هایی برای تمرکزدایی از صلاحیت‌ها و بهینه‌سازی منابع، انطباق با استانداردهای و شیوه‌های بین‌المللی، نجات جان‌ها و اموال در بلایا یا موقعیت‌های اضطراری، همراه با کاهش چشمگیر در مرگ‌ومیر و صدمات جدی، مشارکت فعال شهر و ندان و سکوی پرشی برای توسعه محلی، حفاظت از دارایی‌های و میراث فرهنگی جامعه با اختصاص کمتر منابع شهر به مقابله با بلایا و باز توانی، تضمینی برای سرمایه‌گذارانی که دغدغه آن‌ها خسارات کمتر در حادث است که به افزایش سرمایه‌گذاری خصوصی در خانه‌ها، ساختمان‌ها و دیگر اموالی که مطابق با استانداردهای ایمنی ساخته شده‌اند، منجر خواهد شد از جمله مهم‌ترین عواملی است که ضرورت توجه به این امر را ایجاد می‌کند (Andersen and Cardona, 2013).

رویکرد نظری

کلمه تاب‌آوری از لغت لاتین Resilio به معنای به طور ناگهانی عقب‌نشینی کردن استخراج شده است Borsekova (et al, 2018). ورود مبحث تاب‌آوری به مقوله شهرسازی و مدیریت بحران به مثابه تولد فرهنگی جدید است.

عباراتی چون جوامع تاب آور پایدار؛ معیشت تاب آور و ایجاد جوامع تاب آور به صورت معمول در مقالات علمی و برنامه‌های عملیاتی استفاده می‌شوند. این درحالی است که برخی از آن به عنوان الگوی جدیدی در تحولات شهرسازی یاد می‌کنند (Mc entire et al, 2002). بر اساس مطالعات در بررسی تاب‌آوری به طور کلی چهار بعد اصلی بایستی مورد توجه قرار گیرد. شکل شماره ۵ این ابعاد اصلی را نشان می‌دهد.

شکل ۱- ابعاد اصلی تاب‌آوری

Source: Amani et al., 1986 and author

لی و همکاران^۱ (۲۰۱۸)، به کمک اتصال نظریه فاجعه و موازنۀ توزیع احتمال، نوعی ارزیابی از تاب‌آوری ساختاری سامانه‌های اجتماعی-محیط‌زیستی توسعه داده‌اند. نشان دادند که عوامل کلیدی در حفظ تاب‌آوری اجتماعی-محیط‌زیستی یکپارچه را شناسایی نمود که هشدارهای زودهنگام خطر، تطبیق‌پذیری سامانه‌های شهری و تاب‌آوری آن‌ها در برابر آشفتگی‌ها را ممکن کرده و راهنمایی‌هایی برای مدیریت اجتماعی-محیط‌زیستی شهری را به ارمغان می‌آورد. ناظمی (۱۳۹۴)، با هدف ایجاد فضاهای شهری تاب‌آور و پاسخ به این پرسش که شهرها و جوامع آن‌ها برای رسیدن به یک حالت تاب‌آور در آینده باید چه کنند و چگونه طراحی شوند، با مطالعه گسترده منابع موجود و نظریات ارائه شده در خصوص تعاریف تاب‌آوری، شهر تاب‌آور و ویژگی‌های آن و ارتباط مبحث تاب‌آوری با ابعاد طراحی شهری، فهم دقیقی از مفهوم تاب‌آوری و ابعاد آن، طراحی شهری تاب‌آور و شاخص‌های دستیابی به فضاهای شهری تاب‌آور در محله دردشت با بررسی معیارها و شاخص‌ها با روش‌ها و مدل‌های عمده‌تاً کمی به ارزیابی میزان تاب‌آوری محله پرداخته است. ایشان با توجه به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های محله راهکارهایی در جهت ایجاد و افزایش میزان تاب‌آوری در محله دردشت ارائه نموده است. یوسف زاده و همکاران (۱۳۹۴)، در مطالعه‌ای تحت عنوان ارزیابی و مدیریت محیط‌زیست شهری با استفاده از مفهوم تاب‌آوری خدمات اکوسيستم شهری در شهر یزد نشان دادند اندازه‌گیری روند پایداری شهری با تمرکز بر توصیف وضعیت فعلی خدمات اکوسيستم شهری می‌تواند به برنامه ریزان برای اتخاذ تصمیماتی جهت حفظ و ارتقاء کیفیت خدمات اکوسيستمی و در نتیجه بهبود وضعیت محیط‌زیست شهر کمک کند.

یافته‌ها

در این روش اطلاعات و آمار مرتبط مستقیم یا غیر مستقیم با کلیات و موضوع تحقیق از طریق استخراج از کتب تخصصی ذی‌ربط، مقالات علمی پژوهشی و علمی ترویجی چاپ شده در نشریات و مجله‌های تخصصی، رساله‌ها و پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد در زمینه‌های مختلف در داخل و خارج کشور، نتایج حاصل از گزارش‌های مطالعاتی و پژوهشی داخل و خارج بررسی، کتب و نشریات مرتبط مستقیم یا غیرمستقیم با موضوع تحقیق حاضر قابل دسترس در کتابخانه‌ها و سایت‌های تخصصی مربوطه درخصوص تابآوری در رابطه با مبانی نظری، اصول و مبانی، مقررات و ابزارهای قانونی مورد نیاز جهت ایجاد کلان‌شهر تاب آور، نظرات و پیشنهادها، بررسی قوانین، تشکیلات و ساختارهای موجود مورد مطالعه قرار گرفت سپس نتایج حاصل از بررسی روش‌های بکار گرفته شده و تهیه لیست مؤلفه‌های مؤثر در وضعیت تابآوری شهری، معیارها، زیر معیارها و شاخص‌های هر یک از آن‌ها در تحقیقات و پژوهش‌های انجام شده مرتبط با موضوع تحقیق در داخل و خارج کشور صورت پذیرفت و با استفاده از چک لیست مؤلفه‌های مؤثر در مدیریت کلان‌شهر تاب آور، معیارها زیر معیارها و شاخص‌های هر یک از آن‌ها، مستخرج از منابع موجود بررسی در زمینه عوامل مؤثر، نیازهای قانونی، ساختارهای موجود و مورد نیاز به تهیه و تدوین پرسشنامه‌های غیرحضوری جهت نظر سنجی از متخصصین صاحب نظر (خبرگان) جهت راستی آزمایی در زمینه مؤلفه‌ها و معیارها زیر معیارها و شاخص‌های هر یک از آن‌ها، مبتنی بر چک لیست مندرج در بند پیشین به عنوان گویه‌های تحقیق پرداخته شد. تجهیزات و استانداردهای مورد استفاده در این پژوهش، شامل تکنیک‌های سیستم پشتیبان تصمیم‌گیری^۱ (MCDSS) به منظور تعیین و مشخص نمودن اهمیت و ارجحیت مؤلفه‌ها و زیر مؤلفه‌های شناسایی شده از طریق تحلیل کمی آن‌ها در تابآوری، مبتنی بر اصول و مفاهیم سامانه‌های تصمیم‌گیری چند معیاره MCDM^۲ و تکنیک تحلیل سلسله مراتبی (AHP) از طریق تجزیه و تحلیل‌های گرافیکی و آزمون‌های آماری ذی‌ربط با استفاده از بسته نرم‌افزاری Expert choice جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها بوده است. چک لیست نهایی مؤلفه‌ها، معیارها، زیر معیارها و شاخص‌های مربوط به هر یک از آن‌ها از طریق استخراج نتایج و یافته‌های تحقیقاتی و پژوهشی با استفاده از خروجی حاصل از مقالات و پژوهش‌های پیشین صورت گرفته و تنظیم پرسشنامه شماره ۱ تحقیق، بر اساس روش دلفی غیرحضوری جهت نظر سنجی از متخصصین صاحب نظر (خبرگان) ذی‌ربط و مجبوب در بخش‌های اجرائی، تحقیقاتی و آموزشی صورت گرفته است. به این ترتیب با استفاده از چک لیست مؤلفه‌ها و معیارها، زیر معیارها و شاخص‌های هر یک از آن‌ها اقدام به نظرسنجی از خبرگان، در قالب پرسشنامه شماره ۱ تحقیق مبتنی بر روش دلفی Delphi Method³ جهت تکمیل آن با هدف غربالگری و جمع‌آوری داده‌های تحقیق شد. شایان ذکر است که حداقل تعداد پرسشنامه توزیع شده برابر با ۱۱ فقره با توجه به مندرجات پیشین بوده که بین ۱۱ نفر از خبرگان شناسایی شده (به عنوان جامعه آماری تحقیق) توزیع گردید. به نحوی که جمع‌بندی نظرات خبرگان در قالب پرسشنامه ۱ مبتنی بر روش دلفی (نظر خرد جمعی) و از طریق تجزیه و تحلیل فراوانی

1. Multi Criteria Decision Supporting System

2. Multi Criteria Decision

3. Fuzzy Analytical Hierarchy Process (FAHP)

انجام شد. شایان ذکر است که ساختار پرسشنامه مبتنی بر پاسخ سه گزینه‌ای شامل: نظر موافق، نظر مخالف نظر ممتنع (در مورد هریک از مؤلفه‌ها و معیارها زیر معیارها و شاخص‌های هر یک از آن‌ها، مؤثر بر میزان تابآوری شهری) بوده است. تهیه، تدوین و توزیع پرسشنامه شماره ۲ تحقیق بر اساس خروجی حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های مستخرج از پرسشنامه ۱ صورت گرفته است. به طوری که ضمن توزیع پرسشنامه بین متخصصین صاحب نظر (مشتمل بر ۱۱ نفر با توجه به تعیین کفایت داده‌های مورد قبول بر اساس مندرجات پیشین) و با استفاده از روش ساعتی در زمینه اعداد مقیاسی متناظر واژگان کلامی اقدام به نمره دهی و سپس تجزیه و تحلیل داده‌ها شد. بدین ترتیب که نتایج آن در تعیین اوزان هر یک از مؤلفه‌ها، معیارها، زیر معیارها و شاخص‌ها مورد استفاده قرار گرفت.

جدول ۱-چک لیست مؤلفه‌ها و معیارها، زیر معیارها و شاخص‌های مربوط به هر یک از آن‌ها

مؤلفه	معیار	معیار	دانشگاهی
توانایی اقتصادی در اجتناب از بحران	توانایی اقتصادی در اجتناب از بحران	اشغال	شاغلین
توانایی اقتصادی در تحمل بحران	توانایی اقتصادی در تحمل بحران	برابری درآمد	ضریب چینی
توانایی اقتصادی در بازیابی سریع پس از بحران	توانایی اقتصادی در بازیابی سریع پس از بحران	یک بخش	وابستگی شغلی به یک بخش
توانایی اجتماعی در اجتناب از بحران	توانایی اجتماعی در اجتناب از بحران	کلان	مسکن
توانایی اجتماعی در تحمل بحران	توانایی اجتماعی در تحمل بحران	دسترسی به بهداشت	تعداد پزشک به ازای هر ۱۰۰۰ نفر
توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران	توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران	منابع مالی	میزان حمایت مالی (وام و...) از منابع خارجی
توانایی اجتماعی در تحمل بحران	توانایی اجتماعی در تحمل بحران	ایمنی شغلی	بیمه مشاغل
توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران	توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران	کارایی بازار اقتصاد خرد	بازار محصولات
توانایی اجتماعی در تحمل بحران	توانایی اجتماعی در تحمل بحران	ثبات اقتصاد کلان	نرخ تورم
توانایی اجتماعی در اجتناب از بحران	توانایی اجتماعی در اجتناب از بحران	سرمایه آموزشی	جمعیت دارای تحصیلات دانشگاهی
توانایی اجتماعی در تحمل بحران	توانایی اجتماعی در تحمل بحران	سن	تعداد برگزاری دوره‌های آموزشی
توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران	توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران	پوشش سلامت	جمعیت جوان
توانایی اجتماعی در تحمل بحران	توانایی اجتماعی در تحمل بحران	دسترسی به وسائل نقلیه	وسایل نقلیه عمومی
توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران	توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران	ظرفیت ارتباطات	جهنمیت دارای تلفن
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	نیازهای ویژه	جهنمیت دارای معلومات جسمی
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران	حس تعلق	سکونت بالای ۱۰ سال
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	زیرساخت‌های زیر بنایی	بیمارستان و ایستگاه آتش‌نشانی
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران	منابع حمایت و پشتیبانی کننده	حفاظت از زیرساخت‌های شبکه آب و برق و گاز و ...
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	منابع اشتراکی، طرح و برنامه	مقاآم‌سازی ساختمانها
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران	منابع حمایت و پشتیبانی کننده	میزان تناسب با شرخ خدمات با انجام وظایف کوتاه، متوسط و بلندمدت
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	منابع اشتراکی، طرح و برنامه	استراتژی، طرح و برنامه
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران	منابع حمایت و پشتیبانی کننده	واحدهای قدیم و جدید
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	منابع حمایت و پشتیبانی کننده	مناطق حفاظت شده
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران	منابع حمایت و پشتیبانی کننده	ساحلی
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	منابع حمایت و پشتیبانی کننده	هوشمندسازی
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران	منابع حمایت و پشتیبانی کننده	شریان‌های اصلی در حوزه‌های سیل خیز
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	منابع حمایت و پشتیبانی کننده	تعداد هتل، مسافرخانه و... در هر کیلومتر مربع
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران	منابع حمایت و پشتیبانی کننده	تعداد تخت بیمارستانی به ازای هر ۱۰ هزار نفر
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	منابع حمایت و پشتیبانی کننده	ابزار و ادوات مدیریت پسماند
توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران	منابع حمایت و پشتیبانی کننده	روش‌ها و برنامه‌های اجرایی مدیریت پسماند

اقدامات مدیریتی دوستدار محیط‌زیست	
برنامه مدیریت جامع شرایط اضطراری	
ازبیابی ریسک	کاهش مخاطرات
آموزش و مانور	
سرانه تولید زباله	
سرانه انتشار کربن	آلودگی‌ها
شناخت کیفیت آب‌وهوا	
میزان مصرف منابع تجدید ناپذیر	انرژی
تعداد سازمان‌های مردم‌نهاد، شورای‌اری‌ها و ...	روابط نهادی

Source: Research Findings, 2019

توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در بازیابی سریع
پس از بحران

تجزیه و تحلیل متغیرهای پژوهش

محاسبه بردارهای وزن مؤلفه‌های مدیریت کلان‌شهر تاب آور

بردارهای وزن مؤلفه‌ها

الف) مجموع سطرها: $(SSr) = (3/44, 4/11, 4/44)$

$$b) \text{ اوزان نرمال شده مجموع سطرها} = \frac{1}{SSr_i} = \frac{1}{(3/44, 4/11, 4/44)} = (0/21, 0/24, 0/29)$$

$$c) \text{ حاصل ضرب } SSr \text{ در } \frac{1}{SSr_i}$$

$$S_1 = (0/94, 1/12, 1/35) \times (0/21, 0/24, 0/29) = (0/19, 0/27, 0/39)$$

$$S_2 = (2/21, 2/65, 3/07) \times (0/21, 0/24, 0/29) = (0/46, 0/64, 0/89)$$

$$S_3 = (0/31, 0/34, 0/39) \times (0/21, 0/24, 0/29) = (0/06, 0/08, 0/11)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (Si)‌ها نسبت به یکدیگر:

$$w = \frac{l + 2m + u}{4}$$

جدول ۲- رتبه‌بندی مؤلفه‌ها بر اساس وزن و رتبه

رتبه	وزن نرمال شده	وزن نرمال شده	مؤلفه
۲	۰/۲۷۵	۰/۲۸۳	مؤلفه اقتصادی
۱	۰/۶۴۲	۰/۶۶۰	مؤلفه محیط‌زیستی زیرساختی
۳	۰/۰۸۳	۰/۰۸۵	مؤلفه اجتماعی

Source: Research Findings, 2019

۲- بردارهای وزن معیارهای مؤلفه اقتصادی

الف) $(Sr_i = (2/91, 3/50, 4/18))$

ب) $1/SSr_i = (0/24, 0/29, 0/34)$

$$c) S_i = Sr_i \times 1/SSr_i$$

$$S_1 = (1/57, 1/90, 2/26) \times (0/24, 0/29, 0/34) = (0/38, 0/54, 0/78)$$

$$S_2 = (0/46, 0/54, 0/65) \times (0/24, 0/29, 0/34) = (0/11, 0/15, 0/22)$$

$$S_3 = (0/87, 1/06, 1/27) \times (0/24, 0/29, 0/34) = (0/21, 0/30, 0/43)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)‌ها.

جدول ۳- رتبه‌بندی معیارهای مؤلفه اقتصادی

	وزن نرمال شده	وزن نرمال شده	معیارها
۱	۰/۵۴۲	۰/۵۶	توانایی اقتصادی در اجتناب از بحران
۳	۰/۱۵۶	۰/۱۶۱	توانایی اقتصادی در تحمل از بحران
۲	۰/۳۰۲	۰/۳۱۲	توانایی اقتصادی در بازیابی سریع پس از بحران

Source: Research Findings, 2019

۳- بردارهای وزن معیارهای مؤلفه محیط‌زیستی زیرساختی

$$\text{الف) } \text{SSR}_i = (18/548, 19/203, 20/101)$$

$$\text{ب) } 1/\text{SSR}_i = (0/050, 0/052, 0/054)$$

$$\text{ج) } S_i = S_{r_i} \times 1/\text{SSR}_i$$

$$S_1 = (11/5, 11/99, 12/5) \times (0/050, 0/052, 0/054) = (0/575, 0/623, 0/675)$$

$$S_2 = (5/667, 5/82, 6/181) \times (0/050, 0/052, 0/054) = (0/283, 0/303, 0/334)$$

$$S_3 = (1/381, 1/393, 1/42) \times (0/050, 0/052, 0/054) = (0/069, 0/072, 0/077)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۴- رتبه‌بندی معیارهای مؤلفه محیط‌زیستی زیرساختی

	وزن نرمال شده	وزن نرمال شده	معیارها
۱	۰/۴۸	۰/۷۳	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران
۲	۰/۳۱۹	۰/۴۸۵	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل از بحران
۳	۰/۲۰۱	۰/۳۰۵	توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در بازیابی سریع پس از بحران

Source: Research Findings, 2019

۴- بردارهای وزن معیارهای مؤلفه اجتماعی

$$\text{الف) } \text{SSR}_i = (2/49, 3/73, 3/04)$$

$$\text{ب) } 1/\text{SSR}_i = (0/27, 0/33, 0/40)$$

$$\text{ج) } S_i = S_{r_i} \times 1/\text{SSR}_i$$

$$S_1 = (1/02, 1/27, 1/57) \times (0/27, 0/33, 0/40) = (0/27, 0/42, 0/63)$$

$$S_2 = (0/71, 0/86, 1/05) \times (0/27, 0/33, 0/40) = (0/19, 0/28, 0/42)$$

$$S_3 = (0/75, 0/92, 1/11) \times (0/27, 0/33, 0/40) = (0/20, 0/30, 0/45)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۵- رتبه‌بندی معیارهای مؤلفه اجتماعی

	وزن نرمال شده	وزن نرمال شده	معیار
۱	۰/۴۱۷	۰/۴۲۵	توانایی اجتماعی در اجتناب از بحران
۳	۰/۲۸۳	۰/۲۹۵	توانایی اجتماعی در تحمل از بحران
۲	۰/۳۰۰	۰/۳۱۲	توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران

Source: Research Findings, 2019

۵- بردارهای وزن زیر معیارهای معیار توانایی اقتصادی در اجتناب از بحران

$$\text{الف) } \text{SSR}_i = (3/37, 4/37, 5/66)$$

$$\text{ب) } 1/\text{SSR}_i = (0/18, 0/23, 0/30)$$

$$S_i = S_{r_i} \times 1/SS_{r_i}$$

$$S_1 = (1/49, 1/88, 2/43) \times (0/18, 0/23, 0/30) = (0/26, 0/43, 0/72)$$

$$S_2 = (0/47, 0/60, 0/82) \times (0/18, 0/23, 0/30) = (0/08, 0/14, 0/24)$$

$$S_3 = (0/63, 0/86, 1/12) \times (0/18, 0/23, 0/30) = (0/11, 0/20, 0/33)$$

$$S_4 = (0/77, 1/104, 1/30) \times (0/18, 0/23, 0/30) = (0/14, 0/24, 0/39)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۵- رتبه‌بندی زیرمعیارهای معیار توانایی اقتصادی در اجتناب از بحران

	وزن نرمال شده	وزن نرمال شده	رتبه	زیر معیار
۱	۰/۴۳۱	۰/۴۶۱		اشتغال
۴	۰/۱۴۰	۰/۱۵۰		برابری درآمد
۳	۰/۱۹۵	۰/۲۰۹		وابستگی شغلی به یک بخش
۲	۰/۲۲۳	۰/۲۴۹		مسکن

Source: Research Findings, 2019

۶- بردارهای وزن زیرمعیارهای معیار توانایی اقتصادی در تحمل بحران

$$SS_{r_i} = (3/23, 3/82, 4/47)$$

$$1/SS_{r_i} = (0/22, 0/26, 0/31)$$

$$S_i = S_{r_i} \times 1/SS_{r_i}$$

$$S_1 = (1/51, 1/77, 2/09) \times (0/22, 0/26, 0/31) = (0/34, 0/46, 0/65)$$

$$S_2 = (1/43, 1/72, 2/00) \times (0/22, 0/26, 0/31) = (0/32, 0/45, 0/62)$$

$$S_3 = (0/29, 0/33, 0/38) \times (0/22, 0/26, 0/31) = (0/07, 0/09, 0/12)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۶- رتبه‌بندی زیرمعیارهای معیار توانایی اقتصادی در تحمل بحران

	وزن نرمال شده	وزن نرمال شده	رتبه	زیر معیار
۱	۰/۴۶۶	۰/۴۷۸		دسترسی به بهداشت
۲	۰/۴۴۸	۰/۴۵۹		منابع مالی
۳	۰/۰۸۶	۰/۰۸۹		ایمنی شغلی

Source: Research Findings, 2019

۷- بردارهای وزن زیرمعیارهای معیار توانایی اقتصادی در بازیابی سریع پس از بحران

$$SS_{r_i} = (1/80, 2/07, 2/38)$$

$$1/SS_{r_i} = (0/42, 0/48, 0/56)$$

$$S_i = S_{r_i} \times 1/SS_{r_i}$$

$$S_1 = (1/13, 1/30, 1/50) \times (0/42, 0/48, 0/56) = (0/48, 0/63, 0/83)$$

$$S_2 = (0/67, 0/77, 0/88) \times (0/42, 0/48, 0/56) = (0/28, 0/37, 0/49)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۷- رتبه‌بندی زیرمعیارهای معیار توانایی اقتصادی در بازیابی سریع پس از بحران

	زیر معیار	وزن نرمال شده	وزن نرمال شده	رتبه
۱	کارایی بازار اقتصاد خرد	۰/۶۲۸	۰/۶۴۱	
۲	ثبات اقتصاد کلان	۰/۳۷۲	۰/۳۷۹	

Source: Research Findings, 2019

- بردارهای وزن زیرمعیارهای معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران

$$\text{الف) } \text{SSR}_i = (0/28, 0/52, 0/05)$$

$$\text{ب) } 1/\text{SSR}_i = (0/12, 0/15, 0/19)$$

$$\text{ج) } S_i = S_{\text{r}_i} \times 1/\text{SSR}_i$$

$$S_1 = (1/21, 1/53, 1/92) \times (0/12, 0/15, 0/19) = (0/15, 0/23, 0/36)$$

$$S_2 = (0/92, 1/12, 1/39) \times (0/12, 0/15, 0/19) = (0/11, 0/17, 0/26)$$

$$S_3 = (1/22, 1/52, 1/84) \times (0/12, 0/15, 0/19) = (0/15, 0/23, 0/35)$$

$$S_4 = (0/87, 1/05, 1/28) \times (0/12, 0/15, 0/19) = (0/11, 0/16, 0/24)$$

$$S_5 = (0/66, 0/83, 1/03) \times (0/12, 0/15, 0/19) = (0/08, 0/13, 0/20)$$

$$S_6 = (0/39, 0/48, 0/59) \times (0/12, 0/15, 0/19) = (0/05, 0/07, 0/11)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۸- رتبه‌بندی زیرمعیارهای معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران

	زیر معیار	وزن نرمال شده	وزن نرمال شده	رتبه
۱	زیرساخت‌های زیربنایی	۰/۲۳۵	۰/۲۴۶	
۳	ساختمار و تشکیلات سازمان‌های مسئول	۰/۱۷۳	۰/۱۸۰	
۲	منابع حمایتی و پشتیبانی کننده	۰/۲۳۱	۰/۲۴۲	
۴	سن مسکن	۰/۱۶۱	۰/۱۶۸	
۵	حوزه آبریز، شبکه‌های ناپایدار و مناطق ساحلی	۰/۱۲۷	۰/۱۳۳	
۶	هوشمندسازی	۰/۰۷۳	۰/۰۷۶	

Source: Research Findings, 2019

- بردارهای وزن زیرمعیارهای معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران

$$\text{الف) } \text{SSR}_i = (4/92, 5/94, 7/12)$$

$$\text{ب) } 1/\text{SSR}_i = (0/14, 0/17, 0/20)$$

$$\text{ج) } S_i = S_{\text{r}_i} \times 1/\text{SSR}_i$$

$$S_1 = (1/87, 2/26, 2/69) \times (0/14, 0/17, 0/20) = (0/26, 0/38, 0/55)$$

$$S_2 = (1/14, 1/38, 1/66) \times (0/14, 0/17, 0/20) = (0/16, 0/23, 0/34)$$

$$S_3 = (1/06, 1/29, 1/57) \times (0/14, 0/17, 0/20) = (0/15, 0/22, 0/32)$$

$$S_4 = (0/36, 0/43, 0/52) \times (0/14, 0/17, 0/20) = (0/05, 0/07, 0/10)$$

$$S_5 = (0/49, 0/58, 0/69) \times (0/14, 0/17, 0/20) = (0/07, 0/10, 0/14)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۹- رتبه‌بندی زیرمعیارهای معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران

	زیر معیار	وزن نرمال نشده	وزن نرمال شده	رتبه
۱	دسترسی	۰/۳۷۹	۰/۳۹۳	
۲	نیازهای سربیناه	۰/۲۳۲	۰/۲۴۰	
۳	ظرفیت پزشکی	۰/۲۱۸	۰/۲۲۶	
۵	مدیریت پسماند	۰/۰۷۳	۰/۰۷۵	
۴	کاهش مخاطرات	۰/۰۹۳	۰/۱۰۱	

Source: Research Findings, 2019

۱۰- بردارهای وزن زیرمعیارهای معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در بازیابی سریع پس از بحران

$$\text{الف) } \text{SSR}_i = (2/50, 3/01, 3/71)$$

$$\text{ب) } 1/\text{SSR}_i = (0/27, 0/33, 0/40)$$

$$\text{ج) } S_i = S_{\text{r}_i} \times 1/\text{SSR}_i$$

$$S_1 = (1/08, 1/32, 1/63) \times (0/27, 0/33, 0/40) = (0/29, 0/44, 0/65)$$

$$S_2 = (0/72, 0/89, 1/08) \times (0/27, 0/33, 0/40) = (0/19, 0/30, 0/43)$$

$$S_3 = (0/70, 0/80, 1/00) \times (0/27, 0/33, 0/40) = (0/19, 0/27, 0/40)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۱۰- رتبه‌بندی زیرمعیارهای معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در بازیابی سریع پس از بحران

	زیر معیار	وزن نرمال نشده	وزن نرمال شده	رتبه
۱	آلدگی‌ها	۰/۴۳۸	۰/۴۵۵	
۲	انرژی	۰/۲۹۴	۰/۳۰۵	
۳	روابط نهادی	۰/۲۶۹	۰/۲۷۹	

Source: Research Findings, 2019

۱۱- بردارهای وزن زیرمعیارهای معیار توانایی اجتماعی در اجتناب از بحران

$$\text{الف) } \text{SSR}_i = (2/50, 3/01, 3/71)$$

$$\text{ب) } 1/\text{SSR}_i = (0/27, 0/33, 0/40)$$

$$\text{ج) } S_i = S_{\text{r}_i} \times 1/\text{SSR}_i$$

$$S_1 = (1/08, 1/32, 1/63) \times (0/27, 0/33, 0/40) = (0/29, 0/44, 0/65)$$

$$S_2 = (0/72, 0/89, 1/08) \times (0/27, 0/33, 0/40) = (0/19, 0/30, 0/43)$$

$$S_3 = (0/70, 0/80, 1/00) \times (0/27, 0/33, 0/40) = (0/19, 0/27, 0/40)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۱۱- رتبه‌بندی زیرمعیارهای معیار توانایی اجتماعی در اجتناب از بحران

	زیر معیار	وزن نرمال نشده	وزن نرمال شده	رتبه
۱	سرمایه آموزشی	۰/۴۱۱	۰/۴۲۹	
۳	سن	۰/۲۳۱	۰/۲۴۱	
۲	پوشش سلامت	۰/۳۵۸	۰/۳۷۴	

Source: Research Findings, 2019

۱۲- بردارهای وزن زیرمعیارهای معیار توانایی اجتماعی در تحمل بحران

$$\text{الف) } \text{SSR}_i = (1/69, 2/01, 2/40)$$

$$ب) \frac{1}{SSr_i} = (0/42, 0/50, 0/59)$$

$$ج) S_i = Sr_i \times \frac{1}{SSr_i}$$

$$S_1 = (0/94, 1/12, 1/33) \times (0/42, 0/50, 0/59) = (0/39, 0/55, 0/79)$$

$$S_2 = (0/75, 0/90, 1/06) \times (0/42, 0/50, 0/59) = (0/31, 0/45, 0/63)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۱۲- رتبه‌بندی زیرمعیارهای معیار توانایی اجتماعی در تحمل بحران

زیر معیار	وزن نرمال نشده	وزن نرمال شده	رتبه
دسترسی به وسائل تقلیل عمومی	0/56	0/573	۱
ظرفیت ارتباطات	0/44	0/458	۲

Source: Research Findings, 2019

- بردارهای وزن زیرمعیارهای معیار توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران

$$SSr_i = (1/78, 2/08, 2/44)$$

$$1/SSr_i = (0/41, 0/48, 0/56)$$

$$ج) S_i = Sr_i \times \frac{1}{SSr_i}$$

$$S_1 = (0/64, 0/76, 0/88) \times (0/41, 0/48, 0/56) = (0/26, 0/36, 0/50)$$

$$S_2 = (1/13, 1/32, 1/56) \times (0/41, 0/48, 0/56) = (0/47, 0/64, 0/88)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۱۳- رتبه‌بندی زیرمعیارهای معیار توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران

زیر معیار	وزن نرمال نشده	وزن نرمال شده	رتبه
نیازهای ویژه (معلویت و ناتوانی جسمی)	0/372	0/372	۲
حس تعلق	0/37	0/52	۱

Source: Research Findings, 2019

- بردارهای وزن شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی اقتصادی در اجتناب از بحران

$$SSr_i = (3/53, 4/43, 5/54)$$

$$1/SSr_i = (0/18, 0/23, 0/28)$$

$$ج) S_i = Sr_i \times \frac{1}{SSr_i}$$

$$S_1 = (1/49, 1/86, 2/33) \times (0/18, 0/23, 0/28) = (0/27, 0/42, 0/66)$$

$$S_2 = (0/43, 0/52, 0/67) \times (0/18, 0/23, 0/28) = (0/08, 0/12, 0/19)$$

$$S_3 = (0/68, 0/88, 1/11) \times (0/18, 0/23, 0/28) = (0/12, 0/20, 0/31)$$

$$S_4 = (0/93, 1/17, 1/44) \times (0/18, 0/23, 0/28) = (0/17, 0/26, 0/41)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۱۴- رتبه‌بندی شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی اقتصادی در اجتناب از بحران

شاخص	وزن نرمال شده	وزن نرمال نشده	رتبه
شغلیان	0/43	0/421	۱
ضریب جینی	0/126	0/120	۴
تنوع شغلی	0/208	0/198	۳
مالکیت مسکن	0/275	0/262	۲

Source: Research Findings, 2019

۱۵- بردارهای وزن شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی اقتصادی در تحمل بحران

$$\text{الف) } \text{SSr}_i = (3/36, 3/87, 4/42)$$

$$\text{ب) } 1/\text{SSr}_i = (0/23, 0/26, 0/30)$$

$$\text{ج) } S_i = Sr_i \times 1/\text{SSr}_i$$

$$S_1 = (1/58, 1/83, 2/10) \times (0/23, 0/26, 0/30) = (0/36, 0/47, 0/63)$$

$$S_2 = (1/50, 1/72, 1/96) \times (0/23, 0/26, 0/30) = (0/34, 0/44, 0/58)$$

$$S_3 = (0/28, 0/32, 0/36) \times (0/23, 0/26, 0/30) = (0/06, 0/08, 0/11)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۱۵- رتبه‌بندی شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی اقتصادی در تحمل بحران

	شاخص	وزن نرمال نشده	وزن نرمال شده	رتبه
۱	تعداد پژوهش به ازای هر ۱۰۰۰ نفر	۰/۴۷۳	۰/۴۸۲	
۲	میزان حمایت مالی (وام و...) از منابع خارجی	۰/۴۴۵	۰/۴۵۳	
۳	بیمه مشاغل	۰/۰۸۲	۰/۰۸۴	

Source: Research Findings, 2019

۱۶- بردارهای وزن شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی اقتصادی در بازیابی سریع پس از بحران

$$\text{الف) } \text{SSr}_i = (1/39, 2/00, 2/39)$$

$$\text{ب) } 1/\text{SSr}_i = (0/42, 0/50, 0/60)$$

$$\text{ج) } S_i = Sr_i \times 1/\text{SSr}_i$$

$$S_1 = (0/86, 1/05, 1/23) \times (0/82, 0/95, 1/17) = (0/36, 0/52, 0/73)$$

$$S_2 = (0/82, 0/95, 1/17) \times (0/82, 0/95, 1/17) = (0/34, 0/48, 0/70)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)‌ها نسبت به یکدیگر

جدول ۱۶- رتبه‌بندی شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی اقتصادی در بازیابی سریع پس از بحران

	شاخص	وزن نرمال نشده	وزن نرمال شده	رتبه
۱	بازار محصولات	۰/۵۱۸	۰/۵۳۵	
۲	نرخ تورم	۰/۴۸۲	۰/۴۹۸	

Source: Research Findings, 2019

۱۷- بردارهای وزن شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران

$$\text{الف) } \text{SSr}_i = (6/77, 8/76, 11/32)$$

$$\text{ب) } 1/\text{SSr}_i = (0/09, 0/11, 0/15)$$

$$\text{ج) } S_i = Sr_i \times 1/\text{SSr}_i$$

$$S_1 = (1/05, 1/34, 1/78) \times (0/09, 0/11, 0/15) = (0/09, 0/15, 0/26)$$

$$S_2 = (1/18, 1/48, 1/92) \times (0/09, 0/11, 0/15) = (0/10, 0/17, 0/28)$$

$$S_3 = (1/07, 1/36, 1/73) \times (0/09, 0/11, 0/15) = (0/09, 0/16, 0/25)$$

$$S_4 = (0/92, 1/18, 1/49) \times (0/09, 0/11, 0/15) = (0/08, 0/13, 0/22)$$

$$S_5 = (0/90, 1/31, 1/78) \times (0/09, 0/11, 0/15) = (0/08, 0/15, 0/26)$$

$$S_6 = (0/93, 1/18, 1/46) \times (0/09, 0/11, 0/15) = (0/08, 0/13, 0/22)$$

$$S_7 = (0/41, 0/50, 0/66) \times (0/09, 0/11, 0/15) = (0/04, 0/06, 0/10)$$

$$S_8 = (0/32, 0/40, 0/52) \times (0/09, 0/11, 0/15) = (0/03, 0/05, 0/08)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (Si)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۱۷- رتبه‌بندی شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی محیط‌زیستی زیر ساختی در اجتناب از بحران

			شاخص
	وزن نرمال شده	وزن نرمال نشده	پیمارستان و ایستگاه آتش‌نشانی
۳	۰/۱۵۵	۰/۱۶۵	حفظاًت از زیرساخت‌های شبکه آب و برق و گاز و...
۱	۰/۱۷۰	۰/۱۸۲	مقاآم سازی ساختمان‌ها
۲	۰/۱۵۶	۰/۱۶۵	میزان تأسیب شرح خدمات با انجام وظیفه کوتاه، متوسط و بلند مدت
۵	۰/۱۳۴	۰/۱۴۳	استراتژی، طرح و برنامه
۴	۰/۱۵۰	۰/۱۶۰	واحدهای قدیم و جدید
۶	۰/۱۳۳	۰/۱۴۲	مناطق حفاظت شده
۷	۰/۱۰۸	۰/۰۶۲	سیستم‌های هشدار دهنده واکنش سریع
۸	۰/۰۴۶	۰/۰۴۹	

Source: Research Findings, 2019

۱۸- بردارهای وزن شاخص‌های غیرمعیارهای معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران

$$\text{SSR}_i = (7/16, 9/48, 61/12)$$

$$1/\text{SSR}_i = (0/08, 0/11, 0/14)$$

$$S_i = \text{Sr}_i \times 1/\text{SSR}_i$$

$$S_1 = (1/05, 1/42, 1/92) \times (0/08, 0/11, 0/14) = (0/08, 0/15, 0/27)$$

$$S_2 = (1/08, 1/40, 1/82) \times (0/08, 0/11, 0/14) = (0/09, 0/15, 0/25)$$

$$S_3 = (1/00, 1/32, 1/71) \times (0/08, 0/11, 0/14) = (0/08, 0/14, 0/24)$$

$$S_4 = (0/67, 0/89, 1/18) \times (0/08, 0/11, 0/14) = (0/05, 0/09, 0/17)$$

$$S_5 = (0/97, 1/27, 1/78) \times (0/08, 0/11, 0/14) = (0/08, 0/13, 0/25)$$

$$S_6 = (0/39, 0/53, 0/68) \times (0/08, 0/11, 0/14) = (0/03, 0/06, 0/09)$$

$$S_7 = (0/48, 0/63, 0/84) \times (0/08, 0/11, 0/14) = (0/04, 0/07, 0/12)$$

$$S_8 = (0/78, 1/08, 1/42) \times (0/08, 0/11, 0/14) = (0/06, 0/11, 0/20)$$

$$S_9 = (0/39, 0/53, 0/68) \times (0/08, 0/11, 0/14) = (0/03, 0/06, 0/09)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (Si)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۱۸- رتبه‌بندی شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران

			شاخص
	وزن نرمال شده	وزن نرمال نشده	شریان‌های اصلی در حوزه‌های سبل خیز
۱	۰/۱۵۰	۰/۱۶۳	هتل‌ها، مسافرخانه و... در هر کیلومترمربع
۲	۰/۱۴۷	۰/۱۵۹	تعداد تخت بیمارستانی به ازای هر ۱۰ هزار نفر
۳	۰/۱۳۸	۰/۱۴۹	ابزار و ادوات مدیریت پسماند
۸	۰/۰۶۷	۰/۰۷۲	روش‌ها و برنامه‌های اجرایی مدیریت پسماند
۷	۰/۰۹۴	۰/۱۰۱	اقداًمات مدیریتی دوستدار محیط‌زیست
۹	۰/۰۵۵	۰/۰۵۹	برنامه مدیریت جامع شرایط اضطراری
۴	۰/۱۳۷	۰/۱۴۸	ارزیابی ریسک
۵	۰/۱۱۳	۰/۱۲۲	آموزش و مانور
۶	۰/۱۰۱	۰/۱۰۹	

Source: Research Findings, 2019

۱۹- بردارهای وزن شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در بازیابی سریع پس از بحران

$$\text{الف) } \text{SSr}_i = (4/24, 5/35, 6/18)$$

$$\text{ب) } 1/\text{SSr}_i = (0/15, 0/19, 0/24)$$

$$\text{ج) } S_i = S_{r_i} \times 1/\text{SSr}_i$$

$$S_1 = (1/38, 1/71, 2/15) \times (0/15, 0/19, 0/24) = (0/20, 0/32, 0/51)$$

$$S_2 = (0/86, 1/07, 1/30) \times (0/15, 0/19, 0/24) = (0/13, 0/20, 0/32)$$

$$S_3 = (0/93, 1/20, 1/50) \times (0/15, 0/19, 0/24) = (0/14, 0/22, 0/37)$$

$$S_4 = (0/62, 0/80, 1/02) \times (0/15, 0/19, 0/24) = (0/09, 0/15, 0/24)$$

$$S_5 = (0/45, 0/57, 0/71) \times (0/15, 0/19, 0/24) = (0/07, 0/11, 0/17)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۱۹- رتبه‌بندی شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در بازیابی سریع پس از بحران

	شاخص	وزن نرمال شده	وزن نرمال شده	رتبه
۱	سرانه تولید زباله	۰/۳۲۰	۰/۳۳۸	
۳	سرانه انتشار کربن	۰/۲۰۱	۰/۲۱۲	
۲	شاخص کیفیت آب و هوا	۰/۲۲۵	۰/۲۳۸	
۴	میزان مصرف منابع تجدید ناپذیر	۰/۱۴۹	۰/۱۵۷	
۵	تعداد سازمان‌های مردم نهاد، شورایاری‌ها و ...	۰/۱۰۶	۰/۱۱۱	

Source: Research Findings, 2019

۲۰- بردارهای وزن شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی اجتماعی در اجتناب از بحران

$$\text{الف) } \text{SSr}_i = (3/87, 4/87, 6/03)$$

$$\text{ب) } 1/\text{SSr}_i = (0/17, 0/21, 0/26)$$

$$\text{ج) } S_i = S_{r_i} \times 1/\text{SSr}_i$$

$$S_1 = (1/09, 1/46, 1/78) \times (0/17, 0/21, 0/26) = (0/18, 0/30, 0/46)$$

$$S_2 = (1/89, 2/33, 2/86) \times (0/17, 0/21, 0/26) = (0/31, 0/48, 0/74)$$

$$S_3 = (0/45, 0/53, 0/68) \times (0/17, 0/21, 0/26) = (0/07, 0/11, 0/17)$$

$$S_4 = (0/45, 0/55, 0/70) \times (0/17, 0/21, 0/26) = (0/07, 0/12, 0/18)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (S_i)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۲۰- رتبه‌بندی شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی اجتماعی در اجتناب از بحران

	شاخص	وزن نرمال شده	وزن نرمال شده	رتبه
۲	جمعیت دارای تحصیلات دانشگاهی	۰/۲۹۵	۰/۳۱۰	
۱	تعداد برگزاری دوره‌های آموزشی	۰/۴۷۹	۰/۵۰۲	
۴	جمعیت جوان	۰/۱۱۰	۰/۱۱۵	
۳	جمعیت دارای بیمه	۰/۱۱۶	۰/۱۲۲	

Source: Research Findings, 2019

۲۱- بردارهای وزن شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی اجتماعی در تحمل بحران

$$\text{الف) } \text{SSr}_i = (3/86, 4/92, 6/19)$$

$$ب) \frac{1}{SSr_i} = (0/16, 0/20, 0/26)$$

$$ج) S_i = Sr_i \times \frac{1}{SSr_i}$$

$$S_1 = (1/78, 2/27, 2/77) \times (0/16, 0/20, 0/26) = (0/29, 0/46, 0/72)$$

$$S_2 = (1/17, 1/51, 1/97) \times (0/16, 0/20, 0/26) = (0/19, 0/31, 0/51)$$

$$S_3 = (0/59, 0/76, 0/96) \times (0/16, 0/20, 0/26) = (0/10, 0/15, 0/25)$$

$$S_4 = (0/32, 0/38, 0/49) \times (0/16, 0/20, 0/26) = (0/05, 0/08, 0/13)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (Si)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۲۱- رتبه‌بندی شاخص‌های زیرمعیارهای معيار توانایی اجتماعی در تحمل بحران

	شاخص	وزن نرمال نشده	وزن نرمال شده	رتبه
۱	وسایل نقلیه عمومی	۰/۴۵۶	۰/۴۸۲	
۲	وسایل نقلیه شخصی	۰/۳۱۰	۰/۳۲۸	
۳	جمعیت دارای تلفن	۰/۱۵۵	۰/۱۶۳	
۴	کانال‌های ارتباطی در شبکه‌های اجتماعی	۰/۰۷۹	۰/۰۸۴	

Source: Research Findings, 2019

۲۲- بردارهای وزن شاخص‌های زیرمعیارهای معيار توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران

$$الف) SSr_i = (1/80, 2/03, 2/29)$$

$$ب) \frac{1}{SSr_i} = (0/44, 0/49, 0/56)$$

$$ج) S_i = Sr_i \times \frac{1}{SSr_i}$$

$$S_1 = (0/74, 0/83, 0/94) \times (0/44, 0/49, 0/56) = (0/32, 0/41, 0/52)$$

$$S_2 = (1/06, 1/20, 1/35) \times (0/44, 0/49, 0/56) = (0/46, 0/59, 0/75)$$

د) درجه بزرگی مقادیر اوزان (Si)‌ها نسبت به یکدیگر.

جدول ۲۲- رتبه‌بندی شاخص‌های زیرمعیارهای معيار توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران

	شاخص	وزن نرمال نشده	وزن نرمال شده	رتبه
۲	جمعیت دارای معلومات جسمی	۰/۴۱۰	۰/۴۱۶	
۱	سکونت بالای ۱۰ سال	۰/۵۹۰	۰/۵۹۸	

Source: Research Findings, 2019

نتیجه‌گیری و دستاورده علمی پژوهشی

نتیجه بررسی‌ها و تجزیه و تحلیل‌های انجام شده میین این است که با اجماع نظر متخصصین (خبرگان) بر اساس روش دلفی، مؤلفه اصلی به ترتیب نقش و میزان سهم یا مشارکت در تأثیرگذاری به شرح زیر است:

الف - مؤلفه محیط‌زیستی زیرساختی با وزن ۰/۶۴۲، رتبه و اولویت ۱ و با اهمیت نسبی ۲/۳۳ برابر اهمیت مؤلفه اقتصادی

ب - مؤلفه اقتصادی با وزن ۰/۲۷۵، رتبه و اولویت ۲ و با اهمیت نسبی ۳/۳۱ برابر اهمیت مؤلفه اجتماعی

ج - مؤلفه اجتماعی با وزن ۰/۰۸۳، رتبه و اولویت ۳ و با اهمیت نسبی ۷/۷۳ برابر کمتر از اهمیت مؤلفه محیط‌زیستی زیرساختی.

الف-۱- معیارهای مؤلفه محیط‌زیستی زیرساختی به ترتیب وزن و رتبه

- الف-۱-۱- توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران با وزن $0/480$ ، رتبه و اولویت ۱ و بالهمیت نسبی $1/50$ برابر معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران.
- الف-۱-۲- توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران با وزن $0/319$ ، رتبه و اولویت ۲ و با اهمیت نسبی $1/59$ برابر معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در بازیابی سریع پس از بحران.
- الف-۱-۳- توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در بازیابی سریع پس از بحران با وزن $0/201$ ، رتبه و اولویت ۳ و با اهمیت نسبی $2/39$ برابر کمتر از توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران.
- الف-۲- زیرمعیارهای معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران به ترتیب وزن و رتبه
- الف-۲-۱- زیر معیار زیرساخت‌های زیربنایی با وزن $0/235$ ، رتبه و اولویت ۱ با اهمیت نسبی $1/02$ برابر زیر معیار منابع حمایت و پشتیبانی کننده.
- الف-۲-۲- زیر معیار منابع حمایت و پشتیبانی کننده با وزن $0/231$ ، رتبه و اولویت ۲ و با اهمیت نسبی $1/33$ برابر زیر معیار ساختار و تشکیلات سازمانی مسئول.
- الف-۲-۳- زیر معیار ساختار و تشکیلات سازمان‌های مسئول با وزن $0/173$ ، رتبه و اولویت ۳ و با اهمیت نسبی $1/07$ برابر زیر معیار سن مسکن.
- الف-۲-۴- زیر معیار سن مسکن با وزن $0/161$ ، رتبه و اولویت ۴ و با اهمیت نسبی $1/27$ برابر زیر معیار حوزه آبریز، شبیه‌های ناپایدار و مناطق ساحلی.
- الف-۲-۵- زیر معیار حوزه آبریز، شبیه‌های ناپایدار و مناطق ساحلی با وزن $0/127$ ، رتبه و اولویت ۵ و بالهمیت نسبی $1/74$ برابر زیر معیار هوشمندسازی.
- الف-۲-۶- زیر معیار هوشمندسازی با وزن $0/073$ ، رتبه و اولویت ۶ و بالهمیت نسبی $3/22$ برابر کمتر از زیر معیار زیرساخت‌های زیربنایی.
- الف-۲-۷- زیر معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران به ترتیب وزن و رتبه
- الف-۳-۱- زیر معیار دسترسی با وزن $0/379$ ، رتبه و اولویت ۱ و با اهمیت نسبی $1/63$ برابر اهمیت زیر معیار نیازهای سرپناه.
- الف-۳-۲- زیر معیار نیازهای سرپناه با وزن $0/232$ ، رتبه و اولویت ۲ و بالهمیت نسبی $1/06$ برابر اهمیت زیر معیار ظرفیت پزشکی.
- الف-۳-۳- زیر معیار ظرفیت پزشکی با وزن $0/218$ ، رتبه و اولویت ۳ و بالهمیت نسبی $2/34$ برابر اهمیت و زیر معیار کاهش مخاطرات.
- الف-۳-۴- زیر معیار کاهش مخاطرات با وزن $0/093$ ، رتبه و اولویت ۴ و بالهمیت نسبی $1/27$ برابر اهمیت زیر معیار مدیریت پسماند.
- الف-۳-۵- زیر معیار مدیریت پسماند با وزن $0/073$ ، رتبه و اولویت ۵ و بالهمیت نسبی $5/19$ برابر کمتر از اهمیت زیر معیار دسترسی.
- الف-۴- زیر معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در بازیابی سریع پس از بحران به ترتیب وزن و رتبه

- الف-۴-۱- زیر معیار آلدگی‌ها با وزن ۰/۴۳۸، رتبه و اولویت ۱ و بالهمیت نسبی ۱/۴۹ برابر زیر معیار انرژی.
- الف-۴-۲- زیر معیار انرژی با وزن ۰/۲۹۴، رتبه و اولویت ۲ و بالهمیت نسبی ۱/۰۹ برابر زیر معیار روابط نهادی.
- الف-۴-۳- زیر معیار روابط نهادی با وزن ۰/۲۶۹، رتبه و اولویت ۳ و بالهمیت نسبی ۱/۶۳ برابر کمتر از زیر معیار آلدگی‌ها.
- الف-۵- شاخص‌های زیر معیارهای مؤلفه محیط‌زیستی زیرساختی به ترتیب وزن و رتبه
- الف-۵-۱- شاخص‌های زیر معیارهای میزانی محیط‌زیستی زیرساختی در اجتناب از بحران
- الف-۵-۱-۱- شاخص حفاظت از زیرساخت‌های شبکه آب، برق، گاز و... با وزن ۰/۱۷۰، رتبه و اولویت ۱ و بالهمیت نسبی ۱/۰۹ برابر اهمیت شاخص مقاوم‌سازی ساختمان‌ها.
- الف-۵-۱-۲- شاخص مقاوم‌سازی ساختمان‌ها با وزن ۰/۱۵۶، رتبه و اولویت ۲ و بالهمیت نسبی ۱/۰۱ برابر اهمیت شاخص بیمارستان و ایستگاه آتش‌نشانی.
- الف-۵-۱-۳- شاخص بیمارستان و ایستگاه آتش‌نشانی با وزن ۰/۱۵۵، رتبه و الوات ۳ و بالهمیت نسبی ۱/۰۳ برابر اهمیت شاخص استراتژی، طرح و برنامه.
- الف-۵-۱-۴- شاخص استراتژی، طرح و برنامه با وزن ۰/۱۵۰، رتبه اولویت ۴ و بالهمیت نسبی ۱/۱۲ برابر اهمیت شاخص میزان تناسب شرح خدمات با انجام وظایف کوتاه، متوسط و بلندمدت.
- الف-۵-۱-۵- شاخص میزان تناسب شرح خدمات با انجام وظایف کوتاه، متوسط و بلندمدت با وزن ۰/۱۳۴، رتبه و اولویت ۵ و بالهمیت نسبی ۱/۰۱ برابر اهمیت شاخص واحدهای قدیم و جدید مسکن.
- الف-۵-۱-۶- شاخص واحدهای قدیم و جدید مسکن با وزن ۰/۱۳۳، رتبه و اولویت ۶ بالهمیت نسبی ۲/۲۹ برابر اهمیت شاخص مناطق حفاظت شده.
- الف-۵-۱-۷- شاخص مناطق حفاظت شده با وزن ۰/۰۵۸، رتبه و اولویت ۷ و با اهمیت نسبی ۱/۲۶ برابر شاخص سیستم‌های هشداردهنده واکنش سریع.
- الف-۵-۱-۸- شاخص سیستم‌های هشداردهنده واکنش سریع با وزن ۰/۰۴۶، رتبه و اولویت ۸ و با اهمیت نسبی ۳/۶۹ برابر کمتر از حفاظت از زیرساخت‌های شبکه آب، برق و گاز و...
- الف-۵-۲- شاخص‌های غیرمعیارهای میزانی محیط‌زیستی زیرساختی در تحمل بحران برتری وزن و رتبه
- الف-۵-۲-۱- شاخص شریان‌های اصلی در حوزه‌های سیل خیز با وزن ۰/۱۵۰، رتبه و اولویت ۱ بالهمیت نسبی ۱/۰۲ برابر اهمیت شاخص تعداد هتل‌ها، مسافرخانه و... در هر کیلومترمربع.
- الف-۵-۲-۲- شاخص تعداد هتل‌ها، مسافرخانه و... در هر کیلومترمربع با وزن ۰/۱۴۷، رتبه و اولویت ۲ و بالهمیت نسبی ۱/۰۶ برابر اهمیت شاخص تعداد تخت بیمارستانی به ازای هر ۱۰ هزار نفر.
- الف-۵-۲-۳- شاخص تعداد تخت بیمارستانی به ازای هر ۱۰ هزار نفر با وزن ۰/۱۳۸ و رتبه و اولویت ۳ و بالهمیت نسبی ۱/۰۱ برابر شاخص برنامه مدیریت جامع شرایط اضطراری.
- الف-۵-۲-۴- شاخص برنامه مدیریت جامع شرایط اضطراری با وزن ۰/۱۳۷، رتبه و اولویت ۴ و بالهمیت نسبی ۱/۲۱ برابر اهمیت شاخص ارزیابی ریسک.

- الف-۵-۲-۵- شاخص ارزیابی ریسک با وزن $0/113$ ، رتبه و اولویت 5 و بالهمیت نسبی $1/12$ برابر اهمیت شاخص آموزش و مانور.
- الف-۵-۶- شاخص آموزش و مانور با وزن $0/101$ ، رتبه و اولویت 6 و بالهمیت نسبی $1/07$ برابر اهمیت شاخص روش‌ها و برنامه‌های اجرایی مدیریت پسماند.
- الف-۵-۷- شاخص روش‌ها و برنامه‌های اجرایی مدیریت پسماند با وزن $0/094$ ، رتبه و اولویت 7 و بالهمیت نسبی $1/40$ برابر اهمیت شاخص ابزار و ادوات مدیریت پسماند.
- الف-۵-۸- شاخص ابزار و ادوات مدیریت پسماند با وزن $0/067$ ، رتبه و اولویت 8 و با اهمیت نسبی $1/22$ برابر اهمیت شاخص اقدامات مدیریتی دوستدار محیط‌زیست.
- الف-۵-۹- شاخص اقدامات مدیریتی دوستدار محیط‌زیست با وزن $0/055$ ، رتبه و اولویت 9 و با اهمیت نسبی $2/73$ برابر کمتر از اهمیت شاخص شریان‌های اصلی در حوزه‌های سیل خیز.
- الف-۵-۱۰- شاخص‌های زیر معیار توانایی محیط‌زیستی زیرساختی در بازیابی سریع پس از بحران به ترتیب وزن و رتبه
- الف-۵-۱- شاخص سرانه تولید زباله با وزن $0/320$ ، رتبه و اولویت 1 و بالهمیت نسبی $1/42$ برابر اهمیت شاخص کیفیت آب و هوا.
- الف-۵-۲- شاخص کیفیت آب و هوا با وزن $0/28$ ، رتبه و اولویت 2 و با اهمیت نسبی $1/12$ برابر اهمیت شاخص سرانه انتشار کربن.
- الف-۵-۳- شاخص سرانه انتشار کربن با وزن $0/201$ ، رتبه و اولویت 3 و بالهمیت نسبی $1/35$ برابر اهمیت شاخص میزان مصرف منابع تجدید ناپذیر.
- الف-۵-۴- شاخص میزان مصرف منابع تجدید ناپذیر با وزن $0/149$ ، رتبه و اولویت 4 و با اهمیت نسبی $1/40$ برابر اهمیت شاخص تعداد سازمان‌های مردم نهاد، شورایاری‌ها و...
- الف-۵-۵- شاخص تعداد سازمان‌های مردم نهاد، شورایاری‌ها و... با وزن $0/106$ ، رتبه و اولویت 5 و با اهمیت نسبی $3/02$ برابر کمتر از شاخص سرانه تولید زباله.
- ب-۱- معیارهای مؤلفه اقتصادی به ترتیب وزن و رتبه
- ب-۱-۱- معیار توانایی اقتصادی در اجتناب از بحران با وزن $0/542$ ، رتبه و اولویت 1 و با اهمیت نسبی $1/79$ برابر اهمیت معیار توانایی اقتصادی در بازیابی سریع پس از بحران.
- ب-۱-۲- معیار توانایی اقتصادی در بازیابی سریع پس از بحران با وزن $0/302$ ، رتبه و اولویت 2 و با اهمیت نسبی $1/93$ برابر اهمیت معیار توانایی اقتصادی در تحمل بحران.
- ب-۱-۳- معیار توانایی اقتصادی در تحمل بحران با وزن $0/156$ ، رتبه و اولویت 3 و با اهمیت نسبی $3/47$ برابر کمتر از اهمیت معیار توانایی اقتصادی در اجتناب از بحران.
- ب-۲- زیر معیارهای معیار توانایی اقتصادی در اجتناب از بحران به ترتیب وزن و رتبه
- ب-۲-۱- زیر معیار اشتغال با وزن $0/431$ ، رتبه و اولویت 1 با اهمیت نسبی $1/85$ برابر اهمیت زیر معیار مسکن.

- ب-۲-۲- زیر معیار مسکن با وزن $0/233$ ، رتبه و اولویت 2 و با اهمیت نسبی $1/19$ برابر اهمیت زیر معیار وابستگی شغلی به یک بخش.
- ب-۲-۳- زیر معیار وابستگی شغلی به یک بخش با وزن $0/195$ ، رتبه و اولویت 3 و با اهمیت نسبی $1/39$ برابر اهمیت زیر معیار برابری درآمد.
- ب-۲-۴- زیر معیار برابری درآمد با وزن $0/140$ ، رتبه و اولویت 4 و با اهمیت نسبی $3/08$ برابر کمتر از اهمیت زیر معیار اشتغال.
- ب-۳- زیرمعیارهای معیار توانایی اقتصادی در تحمل بحران به ترتیب وزن و رتبه
- ب-۳-۱- زیر معیار دسترسی به بهداشت با وزن $0/466$ و رتبه و اولویت 1 و با اهمیت نسبی $1/04$ برابر زیر معیار منابع مالی.
- ب-۳-۲- زیر معیار منابع مالی با وزن $0/448$ و رتبه و اولویت 2 و با اهمیت نسبی $5/21$ برابر اهمیت زیر معیار ایمنی شغلی.
- ب-۳-۳- زیر معیار ایمنی شغلی با وزن $0/086$ و رتبه و اولویت 3 و با اهمیت نسبی $5/42$ برابر کمتر از زیر معیار دسترسی به بهداشت.
- ب-۴- زیرمعیارهای معیار توانایی اقتصادی در بازیابی سریع پس از بحران
- ب-۴-۱- زیر معیار کارایی بازار اقتصاد خرد با وزن $0/628$ و با رتبه و اولویت 1 و با اهمیت نسبی $1/69$ برابر بیشتر از زیر معیار ثبات اقتصاد کلان.
- ب-۴-۲- زیر معیار ثبات اقتصاد کلان با وزن $0/372$ و با رتبه و اولویت 2 و با اهمیت نسبی $1/69$ برابر کمتر از زیر معیار کارایی بازار اقتصاد خرد.
- ب-۵- شاخص‌های زیر معیارهای مؤلفه اقتصادی بترتیب وزن و رتبه
- ب-۵-۱- شاخص‌های زیر معیارهای معیار توانایی اقتصادی در اجتناب از بحران
- ب-۵-۱-۱- شاخص شاغلین با وزن $0/421$ و با رتبه و اولویت 1 و با اهمیت نسبی $1/61$ برابر اهمیت شاخص مالکیت مسکن.
- ب-۵-۲-۱- شاخص مالکیت مسکن با وزن $0/262$ و با رتبه و اولویت 2 و با اهمیت نسبی $1/32$ برابر شاخص تنوع شغلی.
- ب-۵-۲-۱- شاخص تنوع شغلی با وزن $0/198$ و با رتبه و اولویت 3 و با اهمیت نسبی $1/65$ برابر شاخص ضریب جینی.
- ب-۵-۲-۱-۴- شاخص ضریب جینی با وزن $0/120$ و با رتبه و اولویت 4 و با اهمیت نسبی $3/51$ برابر کمتر از شاخص شاغلین.
- ب-۵-۲- شاخص‌های زیر معیارهای معیار توانایی اقتصادی در تحمل بحران به ترتیب وزن و رتبه.
- ب-۵-۲-۱- شاخص تعداد پزشک به ازای هر 1000 نفر با وزن $0/473$ و با رتبه و اولویت 1 و با اهمیت نسبی $6/106$ برابر شاخص میزان حمایت مالی (وام و...) از منابع خارجی.

- ب-۵-۲-۲- شاخص میزان حمایت مالی (وام و...) از منابع خارجی با وزن $0/445$ و با رتبه و اولویت 2 و با اهمیت نسبی $5/43$ برابر شاخص بیمه مشاغل.
- ب-۵-۲-۳- شاخص بیمه مشاغل با وزن $0/082$ و با رتبه و اولویت 3 و با اهمیت نسبی $5/77$ برابر کمتر از شاخص تعداد پژوهشک به ازای هر 1000 نفر.
- ب-۵-۳- شاخص‌های زیرمعیارهای معيار توانایی اقتصادی در بازیابی سریع پس از بحران به ترتیب وزن و رتبه.
- ب-۵-۱-۳- شاخص بازار محصولات با وزن $0/518$ و با رتبه و اولویت 1 و با اهمیت نسبی $1/07$ برابر شاخص نرخ تورم.
- ب-۵-۲-۳- شاخص نرخ تورم با وزن $0/482$ و با رتبه و اولویت 2 و با اهمیت نسبی $1/07$ برابر کمتر از شاخص بازار محصولات.
- ج-۱- معیارهای مؤلفه اجتماعی به ترتیب وزن و رتبه
- ج-۱-۱- معیار توانایی اجتماعی در اجتناب از بحران با وزن $0/417$ ، رتبه و اولویت 1 و با اهمیت نسبی $1/39$ برابر اهمیت معیار توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران.
- ج-۱-۲- معیار توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران با وزن $0/300$ ، رتبه و اولویت 2 و با اهمیت نسبی $1/06$ برابر اهمیت معیار توانایی اجتماعی در تحمل بحران.
- ج-۱-۳- معیار توانایی اجتماعی در تحمل بحران با وزن $0/283$ و رتبه اولویت 3 و با اهمیت نسبی $1/47$ برابر کمتر از اهمیت معیار توانایی اجتماعی در اجتناب از بحران.
- ج-۲- زیر معیارهای معيار توانایی اجتماعی در اجتناب از بحران به ترتیب وزن و رتبه
- ج-۲-۱- زیر معیار سرمایه آموزشی با وزن $0/411$ و رتبه و اولویت 1 و با اهمیت نسبی $1/15$ برابر اهمیت زیر معیار پوشش سلامت.
- ج-۲-۲- زیر معیار پوشش سلامت با وزن $0/358$ ، رتبه و اولویت 2 و با اهمیت نسبی $1/55$ برابر اهمیت زیر معیار سن.
- ج-۲-۳- زیر معیار سن با وزن $0/231$ و اولویت 3 و با اهمیت نسبی $1/78$ برابر کمتر از اهمیت زیر معیار سرمایه آموزشی.
- ج-۳- زیر معیارهای معيار توانایی اجتماعی در تحمل بحران به ترتیب وزن و رتبه
- ج-۳-۱- زیر معیار دسترسی به وسائل نقلیه با وزن $0/556$ ، رتبه و اولویت 1 و با اهمیت نسبی $1/26$ برابر اهمیت زیر معیار ظرفیت ارتباطات.
- ج-۳-۲- زیر معیار ظرفیت ارتباطات با وزن $0/440$ ، رتبه و اولویت 2 و با اهمیت نسبی $1/26$ برابر کمتر از اهمیت زیر معیار دسترسی به وسائل نقلیه.
- ج-۴- زیر معیارهای معيار توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران به ترتیب وزن و رتبه.
- ج-۴-۱- زیر معیار حسن تعلق با وزن $0/637$ رتبه و اولویت 1 و با اهمیت نسبی $1/75$ برابر زیر معیار نیازهای ویژه.

- ج-۴-۲- زیر معیار نیازهای ویژه با وزن ۰/۳۶۳، رتبه و اولویت ۲ و با اهمیت نسبی ۱/۷۵ برابر کمتر از اهمیت زیر معیار حس تعلق.
- ج-۵- شاخص‌های زیر معیارهای مؤلفه اجتماعی به ترتیب وزن و رتبه
- ج-۵-۱- شاخص‌های زیرمعیارهای معیار توانایی اجتماعی در اجتناب از بحران به ترتیب وزن و رتبه
- ج-۵-۱-۱- شاخص تعداد برگزاری دوره‌های آموزشی با وزن ۰/۴۷۸، رتبه و اولویت ۱ و با اهمیت نسبی ۱/۶۲ برابر اهمیت شاخص جمعیت دارای تحصیلات دانشگاهی.
- ج-۵-۲- شاخص جمعیت دارای تحصیلات دانشگاهی با وزن ۰/۲۹۵، رتبه و اولویت ۲ و با اهمیت نسبی ۲/۵۶ برابر اهمیت شاخص جمعیت دارای بیمه.
- ج-۵-۳- شاخص جمعیت دارای بیمه با وزن ۰/۱۱۵، رتبه و اولویت ۳ و با اهمیت نسبی ۱/۰۳ برابر اهمیت شاخص جمعیت جوان.
- ج-۵-۴- شاخص جمعیت جوان با وزن ۰/۱۱۲، رتبه و اولویت ۴ و با اهمیت نسبی ۴/۲۷ برابر کمتر از اهمیت شاخص تعداد برگزاری دوره‌های آموزشی.
- ج-۶- شاخص‌های زیر معیارهای معیار توانایی اجتماعی در تحمل بحران به ترتیب وزن و رتبه
- ج-۶-۱- شاخص وسائل نقلیه عمومی با وزن ۰/۴۵۶، رتبه و اولویت ۱ و با اهمیت نسبی ۱/۴۷ برابر اهمیت شاخص وسائل نقلیه شخصی.
- ج-۶-۲- شاخص وسائل نقلیه شخصی با وزن ۰/۳۱۰، رتبه و اولویت ۲ و با اهمیت نسبی ۲ برابر اهمیت شاخص جمعیت دارای تلفن.
- ج-۶-۳- شاخص جمعیت دارای تلفن با وزن ۰/۱۵۵ رتبه و اولویت ۳ و با اهمیت نسبی ۱/۹۶ برابر اهمیت شاخص کانال‌های ارتباطی در شبکه‌های اجتماعی.
- ج-۶-۴- شاخص کانال‌های ارتباطی در شبکه‌های اجتماعی با وزن ۰/۰۷۹، رتبه و اولویت ۴ و بالاهمیت نسبی ۵/۷۷ برابر کمتر از اهمیت شاخص وسائل نقلیه عمومی.
- ج-۷- شاخص‌های زیر معیارهای معیار توانایی اجتماعی در بازیابی سریع پس از بحران به ترتیب وزن و رتبه.
- ج-۷-۱- سکونت بالای ۱۰ سال با وزن ۰/۵۹۰، رتبه و اولویت ۱ و بالاهمیت نسبی ۱/۴۴ برابر اهمیت شاخص جمعیت دارای معلولیت جسمی.
- ج-۷-۲- شاخص جمعیت دارای معلولیت جسمی با وزن ۰/۴۱۰، رتبه و اولویت ۲ و بالاهمیت نسبی ۱/۴۴ برابر کمتر از اهمیت شاخص سکونت بالای ۱۰ سال.

References

- Ahren, J. (2011). From fail-safe to safe-fail: sustainability and resilience in the new urban world. *Landscape and Urban Planning*. 100 (4): 341-343.
- Borsekova, K.; Nijkamp, P.; Guevara, P. (2018). Urban resilience patterns after an external shock: An exploratory study. *International Journal of Disaster Risk Reduction*. 31: 381-392.

- Cutter, S., Lindsey, B., Melissa, E., Christopher B., Elijah E., (2008). A place-based model for understanding community resilient to natural disasters. Global ENVIRONMENTAL change. 18: 589-606.
- Kontokosta, C. E.; Malik, A. (2018). The Resilience to Emergencies and Disasters Index: Applying big data to benchmark and validate neighborhood resilience capacity. Sustainable Cities and Society. 36: 272-285.
- Li, Y.; Kappas, M.; Pavao-Zuckerman, M. (2018). Identifying the key catastrophic variables of urban social-environmental resilience and early warning signal. Environment International. 113: 184-190.
- Masnavi, M. R. (2013). Environmental sustainability and ecological complexity: developing and integrated approach to analyse the environment and landscape potentials to promote sustainable development. International Journal of Environmental Research. 7 (4): 995-1006.
- McEntire, D. A., Fuller, C. Weber, R. (2002). "A comparison of disaster paradigm: The search for a holistic policy". Public Administration Review.
- Pourezzat, A. A.; Nejati, M.; Mollaee, A. (2010). Dataflow model for managing urban disasters: the experience of Bam earthquake. International Journal of Disaster Resilience in the Built Environment. 1: 84-102.
- Amani, Hamid Reza; Taghizadeh Bafrouieh, Ali; Ebrahimzadeh, Rouhollah; Babaei, Alireza. (1396). Analysis of Resilience Dimensions and Components in Urban Decay Textures with Disaster Management After Earthquake and Subsequent Fire in Tehran District 17. Third National Conference on Fire and Urban Safety. Tehran Municipality Fire and Safety Organization.
- Dadashpour, Hashem; Adeli, Zainab. (2015). Measuring Resilience Capacities in Qazvin Urban Complex. Disaster Management Quarterly. Issue Eight: 73-84.
- Salmani, Mohammad; Kazemi Sani Atatollah, Nasrin; Badri, Seyed Ali; (2016). Identify and analyze the impact of resilience variables and indicators. Evidence from north and northeast of Tehran. Journal of Spatial Analysis of Hazards. Third Year No. 2: 1-22.
- Nazemi, Zahra; Ghale Noi, Mahmoud; Moazzi Mehr Tehrani, Amir Mohammad. (2015). Designing resilient urban spaces with emphasis on physical and functional aspects. Master thesis. Isfahan University of art. Ministry of Science, Research and Technology.
- Yousefzadeh, Elham-Sotoudeh, Ahad-Parivar, Parastoo-Rezaei, Mohammad Reza. (2015). Evaluation and Management of Urban Environment Using the Concept of Resilience of Urban Ecosystem Services in Yazd. 13th National Conference on Environmental Impact Assessment of Iran. Tehran. Iranian Environmental Assessment Association.